# የደቡብ ኢትዮጵያ ክልል መንግስት ፕሮጀክቶች አስተዳደር እና አመራር ሥርዓትን ለመደንገግ የወጣ አዋጅ ቁጥር -----/2016 ዓ.ም

----- ወር 2016

ወላይታ ሶዶ

## መግቢያ

ፕሮጀክቶችን ውጤታማ በሆነ መንገድ ተግባራዊ በማድረግ የክልሉን ማህበራዊ እና ኢኮኖሚያዊ ልማት እንዲያፋጥኑ ማድረግ አስፈላጊ ሆኖ በመገኘቱ፤

ፕሮጀክቶች የሚመሩበትን የአሰራር ሥርዓት በህግ መዘርጋት አስፈላጊ ሆኖ በመገኘቱ፤

የደቡብ ኢትዮጵያ ክልል መንግስት የፕሮጀክቶች አስተዳደር እና አመራር መሰረታዊ ፅንሰ ሀሳቦችን፣ መርሆዎችን፣ ሂደቶች እና በሂደቶች ውስጥ የተለያዩ የመንግስት አስፈጻሚ አካላት ያላቸውን ሥልጣንና ኃላፊነት በህግ መወሰን አስፈላጊ ሆኖ በመገኘቱ፤

የደቡብ ኢትዮጵያ ክልል ህገ-መንግስት አንቀጽ ----- ለክልሉ ምክር ቤት በተሰጠዉ ስልጣን መሰረት የሚከትለዉን አዋጅ አውጥቷል፡-

## ክፍ ል አንድ

## ጠቅላላ

**፩. አጭር ርዕስ**

ይህ አዋጅ “የደቡብ ኢትዮጵያ ክልል መንግስት ፕሮጀክቶች አስተዳደር እና አመራር ሥርዓት አዋጅ ቁጥር -------- ተብሎ ሊጠቀስ ይችላል፡፡

**፪. ት ርጓ ሜ**

የቃሉ አግባብ ሌላ ትርጉም የሚያሰጠው ካልሆነ በስተቀር በዚህ አዋጅ ውስጥ፡-

፩/ ፕሮጀክቶች" ማለት በክልል መንግስት ቋሚ ሀብትን ለማፍራት ወይም ለማሻሻል፣ የክልሉን ኢኮኖሚ ለማሳደግ፣ የገበያ ክፍተቶችን ለመሙላት እና የቀጣዩን ትውልድ ፍትሀዊ ተጠቃሚነትን ለማረጋገጥ በተወሰነ ሀብት፤ ጊዜና ቦታ ምርትና አገልግሎቶችን ለመስጠት በፕሮጀክቶች አስፈፃሚ አካላት በክልል መንግስት በመደበኛ በጀት፣ የሚከናወኑ የመንግስትን ዋስትና የሚጠይቁ፣ በመንግስት እና በግል አጋርነት ማዕቀፍ ወጪያቸው የሚሸፈን ፕሮጀክቶች ናቸው፡፡

፪/ "የክልል መንግስት ፕሮጀክቶች አስተዳደር እና አመራር ሥርዓት" ማለት የመንግስት ፕሮጀክቶች ሀሳብ ማመንጨት፣ የፕሮጀክቶች ፅንሰ-ሀሳብ ማዘጋጀት፤ የመጀመሪያ ደረጃ መረጣ ወይም ምልመላ፤ የቅድመ- አዋጭነትና አዋጭነት ጥናት፤ የአዋጭነት ግምገማ ማድረግ፤ ቅደም ተከተል ማስያዝ፣ መምረጥ፤ በጀት ላይ መትከል፣ ትግበራ እና ድህረ ትግበራ ግምገማ መሰረታዊ መርሆች እና ዑደቶች እና የተለያዩ የፕሮጀክት አስፈፃሚ አካላት ሥልጣንና ኃላፊነት መለየትና መወሰንን የሚመራ ሥርዓት ነው፡፡

፫./ "የፕሮጀክት አስፈፃሚ አካላት" ማለት የክልል መንግስት ፕሮጀክቶችን በተመለከተ ከፅንሰ ሀሳብ ማመንጨት ጀምሮ እስከ ማስተዳደር ባለው ዑደት ውስጥ የሚሳተፉ የክልል መንግስት ፕሮጀክት አስፈፃሚ ተቋማትና የልማት ድርጅቶች ናቸው፡፡

፬/ “የፕሮጀክቶች ፅንሰ-ሀሳብ” ማለት የመነጨውን የፕሮጀክት ሀሳብ ለመወሰን ወይም ወደ ቀጣይ ኡደት ለመውሰድ በዋና ዋና መሰረታዊ የፕሮጀክት ዝግጅት መስፈርቶች መሰረት የሚዘጋጅ ሰነድ ነው፡፡

፩/ “የፕሮጀክቶች የመጀመሪያ ደረጃ መረጣ ወይም ምልመላ" ማለት የተዘጋጀውን የፕሮጀክት ፅንሰ-ሀሳብ መርምሮ ፕሮጀክቱ ወደ ቅድመ አዋጭነት ወይም አዋጭነት ጥናት ወይም በቀጥታ ወደ ቅደም ተከተል ማስያዝ፣ መምረጥ እና በጀት ላይ መትከል ኡደት ሊሄዱ የሚችሉ አነስተኛ ፕሮጀክቶችን መለየትና መወሰን ነው፡፡

፪/ "የፕሮጀክቶች ዝርዝር አዋጭነት ጥናት" የፕሮጀክቱን አዋጭነት ለመወሰን የፕሮጀክቶችን መሰረታዊ ይዘቶች ማለትም የፋይናንስ የኢኮኖሚ የማህበራዊ አዋጭነት፣ የቴክኒክ አግባብነት እና አካባቢያዊ ተፅዕኖ ግምገማ ባካተተ መልክ እንደፕሮጀክቱ ባህሪ የሚከናወን ጥናት ነው፡፡

፫/ "የፕሮጀክቶች አዋጭነት ግምገማ" አንድ የፕሮጀክት ዝርዝር የአዋጭነት ጥናት የፋይናንስ የኢኮኖሚ የማህበራዊ አዋጭነት የቴክኒካል አግባብነት እና የአካባቢያዊ ተስማሚነት በማረጋገጥ ፕሮጀክቱ ለትግበራ ብቁ መሆን የሚደረግ ግምገማ ነው፡፡

፬/ "የፕሮጀክቶች ገለልተኛ የአዋጭነት ግምገማ" ማለት ፕሮጀክቱን ካቀረበው ወይም ከሚተገብረው አስፈፃሚ አካል ውጭ በሆነ በዚህ አዋጅ ሥልጣን በተሰጠው አካል በፕሮጀክቱ አዋጭነት ጥናት ላይ የሚደረግ የጥራት ማረጋገጫ ግምገማ ነው፤

፭/ “የፕሮጀክት ቅደም ተከተል ማስያዝና መምረጥ በጀት ላይ መትከል" ማለት በአዋጭነት ግምገማ መሰረት አዋጭነቱ የተረጋገጠ አዲስ የመንግስት ፕሮጀክትን ከዓመታዊ በጀት ፍላጎትና አቅርቦት አንፃር ቅድሚያ የሚያገኘውን መምረጥና ማፅደቅ ነው፤

፮/ “የፕሮጀክት የትግበራ ዕቅድ” ማለት አዋጭነቱ ተረጋግጦ፣ ተመርጦ እና ቅደም ተከተል ተይዞለት በበጀት ላይ እንዲተከል የተመረጠ ፕሮጀክት በበጀት ከመካተቱ በፊት አስፈላጊው የትግበራ ቅድመ ሁኔታ ማሟላቱን ለማረጋገጥ በአስፈጻሚ መስሪያ ቤቶች የሚዘጋጅ የፕሮጀክት ትግበራ የፊዚካልና የፋይናንስ እቅድ መርሃ ግብር ነው፡፡

፯/ “የፕሮጀክት ትግበራ” ማለት አዋጭነቱ ተረጋግጦ በጀት የተመደበለትን የመንግስት ፕሮጀክት ምርት ወይም አገልግሎት የሚሰጥበት ደረጃ ለማድረስ የሚደረግ ተግባራዊ እንቅስቃሴ ነው፤

፲፪/ “የፕሮጀክት ክትትልና አፈፃፀም ግምገማ” ማለት በፕሮጀክቱ የታቀዱ ተግባራት በታቀደው ጊዜ፣ ወጭ፣ መጠንና ጥራት መከናወናቸውን ለማረጋገጥ ወቅታዊ ወይም ተከታታይ የትግበራ አፈፃፀም ክትትል የሚደረግበት ሂደት ነው::

፲፫/ “የፕሮጀክቶች ክለሳ” ማለት ከቁጥጥር ውጭ በሆኑ ተፈጥሯዊ እና ሰው ሰራሽ ምክንያቶች በመተግበር ላይ ያለ እንዲሁም ለትግበራ በተዘጋጀ ፕሮጀክት ላይ የሚደረግ ማንኛውንም የማስተካከያ ወይም የማሻሻያ ስራን የሚያካትት ነው::

፲፬/ “የፕሮጀክቶች ትግበራ ማጠናቀቂያ ግምገማ” ማለት ፕሮጀክቱ በውል መሰረት የፕሮጀክቱን ጥራት፣ ጊዜ እና ወጪ ባስጠበቀ መልክ ተግባራዊ ተደርጎ መጠናቀቁን ለማረጋገጥ የሚደረግ ግምገማ እና የግምገማ ማጠቃለያ ሪፖርት ነው::

፲፭/ “የፕሮጀክት ርክክብ” ማለት ፕሮጀክቱ ሊሰጥ የታሰበውን ምርት ወይም አገልግሎት በከፊል ወይም ሙሉ በሙሉ መስጠት ሲችል ወይም እስከሚሰጥበት ደረጃ ላይ ሲደርስ በአሰሪና ሰሪ ወይም ኮንትራክተር መካከል የሚደረግ የፕሮጀክት ርክክብ ሂደት ነው::

፲፮/ “የፕሮጀክቶች ድህረ ትግበራ ግምገማ” ማለት ፕሮጀክቱ ተጠናቆ ወደ ስራ ከገባበት ከተወሰነ ጊዜ በኋላ ፕሮጀክቱ የታለመለትን ዓላማ እያሳካ መሆን አለመሆኑን በመገምገም የተገኘውን ማህበራዊ እና ኢኮኖሚያዊ ፋይዳ ለመለየት የሚደረግ ግምገማ ነው::

፲፯/ “የበጀት ጥሪ” ማለት የክልሉን የፊሲካልና የኢኮኖሚ ማዕቀፍ፣ ታሣቢ ተደርገው የሚወሰዱ ጉዳዮችን ባገናዘበ መልኩ የመንግስት መስሪያ ቤቶች የሚያስፈልጋቸውን ዓመታዊ በጀት አዘጋጅተው እንዲያቀርቡ በፋይናንስ ቢሮ የሚደረግ ጥሪ ነው፤

፲፰/ በወንድ ፆታ የተገለጸው አገላለጽ ሴትንም ያካትታል፡፡

ፒ. የተፈፃሚነት ወሰን

፩/ ይህ አዋጅ በፕሮጀክት አስፈፃሚ አካላት በሚተገበሩ ፕሮጀክቶች ላይ ተፈፃሚ ይሆናል፡፡

## ክፍል ሁለት

## የክልል መንግስት ፕሮጀክቶች አስተዳደር እና አመራር ሥርዓት ዓላማ እና ውደቶች

### ፬.ዓላማ

ይህ አዋጅ የሚከተሉት ዓላማዎች አሉት፡-

፩/ በፕሮጀክት ዑደት ውስጥ የተለያዩ የፕሮጀክት አስፈፃሚ አካላት ያላቸውን ሥልጣንና ኃላፊነት በግልፅ በማስቀመጥ ተጠያቂነትን እና ግልፀኝነትን በማስፈን የክልሉ መንግስት ፕሮጀክቶች በታለመላቸው ጊዜ፣ ወጪ እና ጥራት ተፈፃሚ እንዲሆኑ ማድረግ፡፡

፪/ ፕሮጀክቶች ከዝግጅት እስከ ትግበራ የሚከተሏቸው ኡደቶች እና በኡደቶች ላይ ተግባራዊ መደረግ ያለባቸውን መርሆች በግልፅ ማስቀመጥ፡፡

፫/ ለፕሮጀክቶች የሚመደብ ሀብት አጠቃቀምን በማጎልበት ፕሮጀክቶች የታለመላቸውን ዓላማ እንዲያሳኩ በማድረግ ማህበራዊና ኢኮኖሚያዊ ውጤታማነታቸውን ማረጋገጥ ነው፡፡

### ፭. ኃላ ፊነ ትና ተጠ ያ ቂነ ት

የእያንዳንዱ የፕሮጀክት አስፈጻሚ አካል ኃላፊ ይህ አዋጅና በአዋጁ መሰረት የሚወጡ ደንቦችና መመሪያዎች በኃላፊነት በሚመራው መስሪያ ቤት ሙሉ በሙሉና በተገቢው መንገድ ተግባራዊ መደረጋቸውን በማረጋገጥ ረገድ ተጠያቂነት አለበት፡፡

### ፮. የፕ ሮጀክ ት ም ደባ

፩/ ማንኛውም ፕሮጀክት ከሚከተሉት ደረጃዎች በአንዱ የሚመደብ ሆኖ የምደባ ዝርዝሩን በተመለከተ በክልሉ መስተዳድር ምክር ቤት በሚያወጣው ደንብ ይወሰናል:-

ሀ) ከፍተኛ ፕሮጀክት፤

ለ) መካከለኛ ፕሮጀክት፤

ሐ) አነስተኛ ፕሮጀክት፤

፪/ ማንኛውም የፕሮጀክት አስፈፃሚ አካል ሌሎች የአሰራር ሂደቶችን ለማስቀረት ወይም ለማለፍ ብሎ የፕሮጀክቶችን ምደባ አሳንሶ ካቀረበ ፕሮጀክቱ ውድቅ ይሆናል፤ ይህ እንደተጠበቀ ሆኖ ፕሮጀክትን በምዕራፍ ከፋፍሎ ማቅረብ ይችላል።

**፮. የፕሮጀክ ት ዑደቶች**

**፩/ ማንኛውም ፕሮጀክት የዝግጅት የትግበራና ድህረ ትግበራ ዑደቶች ይኖሩታል፡፡**

**፪/ የፕሮጀክት የዝግጅት ሂደቶች የሚከተሉት ንዑስ ኡደቶች ይኖራቸዋል::**

**ሀ) የፕሮጀክት ልየታ እና የመጀመሪያ ደረጃ መረጣ ወይም ምልመላ፤**

**ለ) የፕሮጀክት ቅድመ አዋጭነት እና አዋጭነት ጥናት፤**

**ሐ) ፕሮጀክቱ በሚመለከተው አስፈጻሚ አካል የሚደረግ የአዋጭነት ግምገማ እና የገለልተኛ የአዋጭነት ግምገማ፤**

**መ) ፕሮጀክቶችን ቅደም ተከተል ማስያዝ፤ መምረጥ፣ እና በጀት መትከል፤**

**፫/ የፕሮጀክት የትግበራ እና ድህረ ትግበራ ሂደት የሚከተሉት ንዑስ ዑደቶች ይኖረዋል::**

**ሀ) የፕሮጀክት ትግበራ፣ ክለሳ፣ አፈፃፀም ክትትል እና ግምገማ ፤**

**ለ) የፕሮጀክት ርክክብ ፣ የማጠቃለያ ግምገማ እና ሀብት ምዝገባ፤**

**ሐ) ፕሮጀክትን ወደ ምርት ወይም አገልግሎት ወደ መስጠት ማስገባት፣ እና ማስቀጠል፤**

**መ) የፕሮጀክቶች ድህረ ትግበራ ግምገማ፤**

**፬/ በዚህ አንቀፅ ንዑስ አንቀፅ ፪ የተደነገገው እንደተጠበቀ ሆኖ አንድ ፕሮጀክት የፕሮጀክት ኡደቶችን ሳይጠብቅ ወደ ትግበራ እንዲገባ ሊደረግ ይችላል፤ዝርዝሩ በደንብ ይወሰናል፡፡**

## <u>ክፍል ሶስት</u>

## የፕሮጀክት የዝግጅት ዑደቶች መሰረታዊ መርሆዎች

**፯. የፕሮጀክት ልየታ እና የመጀ መሪያ ደረጃ መረጣ ወይም ምልመላ**

**፩/ ማንኛውም ፕሮጀክት አስፈፃሚ አካል ላመነጨው ለውሳኔ ወይም የመጀመሪያ ደረጃ መረጣ ወይም ምልመላ በሚያግዝ መልኩ የፕሮጀክት ፅንሰ-ሀሳብ ማዘጋጀት አለበት፤**

**፪/ ማንኛውም ፕሮጀክት በዚህ አዋጅ አንቀፅ ፯ መሰረት በፕሮጀክት የማመንጨት ሂደት መሰረታዊ ተብለው በተለዩት መስፈርቶች መሰረት ተሟልተው ሲቀርብ ብቻ ወደ መጀመሪያ ደረጃ መረጣ ወይም ምልመላ ሂደት ይገባል፡፡**

፫/ ማንኛውም ፕሮጀክት ወደ ቅድመ አዋጭነት፣ ወይም አዋጭነት ጥናት፣ ወደ ቅደም ተከተል ማስያዝና ወደ መረጣ ዑደት ሊተላለፍ የሚችለው በፕሮጀክቶች ገለልተኛ አዋጭነት ግምገማ መሰረት ተቀባይነት ካገኘ ብቻ ነው፡፡

**፬. የፕሮጀክት ቅድመ አዋጭነ ት እና አዋጭነት ጥናት**

፩/ በመጀመሪያ ደረጀ መረጣ የተመለመለ ከፍተኛ ወይም መካከለኛ ፕሮጀክት ወደ ስራ ከመግባቱ በፊት የአዋጭነት ጥናት መደረግ አለበት::

፪/ የፕሮጀክት አስፈፃሚ አካላት ከ ክልሉ የረጅም እና መካከለኛ ዘመን እቅዶች እንዲሁም ከሀገርቱ የተለያዩ አለም አቀፋዊ ስምምነቶች በመነሳት የክልል መንግስት ዓመታዊ በጀት ምንጮች ውጭ የፕሮጀክቶች የአዋጭነት ጥናቶችን በማከናወን ለገለልተኛ ግምገማ ማቅረብ ይችላል፡፡

**፭. የአዋጭነት ግምገማ እና በገለልተኛ ወገን የሚደረግ የአዋጭነት ግምገማ**

፩/ በፕሮጀክት አስፈፃሚ አካል የአዋጭነት ጥናት የተደረገበት ፕሮጀክት በዚህ አዋጅ ስልጣን በተሰጠው አካል ገለልተኛ የአዋጭነት ግምገማ መደረግ አለበት፤ ፕላንና ልማት ቢሮ ሂደቱን ያስተባብራል ይመራል፡፡

፪/ የፕሮጀክት የአዋጭነት ጥናት ለገለልተኛ ግምገማ አቀራረብ የጊዜ ሰሌዳ ከዓመታዊ የክልል መንግስት የበጀት ጥሪ በፊት ይሆናል፤ ዝርዝሩ በክልሉ መስተዳድር ምክር ቤት በሚወጣው ደንብ መሰረት የሚወሰን ይሆናል፡፡

፫/ በገለልተኛ አካል ተገምግሞ አዋጭነቱ የተረጋገጠ ፕሮጀክት ከክልል መንግስት ዓመታዊ በጀት ጥሪ በፊት ተመርጦ ቅደም ተከተል መያዝ አለበት፡፡

፬/ አንድ ፕሮጀክት የአዋጭነት ግምገማ ተደርጎበት ሳይመረጥ እና ቅደም ተከተል ሳይዝ በበጀት ላይ አይተከልም፡፡

፭/ በገለልተኛ አካል የአዋጭነት ግምገማ የተደረገበት እና አዋጭነቱ የተረጋገጠ ፕሮጀክት ወደ ቅደም ተከተል ማስያዝ፣ መረጣ እና በጀት ምደባ ሂደት ይሸጋገራል፡፡

**፮፩. ፕሮጀክትን ቅደም ተከተል ማስያዝ፤ መረጣ እና ፕሮጀክቱን በበጀት ላይ ስለመትከል** የፕሮጀክት መረጣ፣ ቅደም ተከተል ማስያዝ እና በጀት ላይ መትከል በሚከተሉት መልክ ይከናወናል፡-

፩/ በአዋጭነት ግምገማ አዋጭ ተብሎ የተለየ ፕሮጀክትን በጀት ለመመደብ የክልሉን የብድር ጫና፣ የማክሮ ኢኮኖሚው ሁኔታ እና ሌሎች ጉዳዮችን ባማከለ መልኩ

ፕሮጀክትን በመምረጥና ቅደም-ተከተል በማስያዝ በበጀት ላይ እንዲተከል ምክረ-ሀሳብ ያቀርባል::

፪/ በዚህ አንቀፅ ንዑስ አንቀፅ ፩ መሰረት ተመርጠውና ቅደም ተከተል ይዘው የቀረቡትን ፕሮጀክቶች፣ በመካከለኛ ዘመን የበጀት ማዕቀፍ እና በዓመታዊ በጀት ውስጥ እንዲካተቱ ይደረጋል::

፫/ ተመርጠው ቅደም ተከተል ይዘው በዓመታዊ በጀት ውስጥ የተካተቱ ፕሮጀክቶች በየደረጃቸው ለሚመለከታቸው አካላት መቅረብ እና መፅደቅ አለባቸው::

፬/ በፕሮጀክት አስፈፃሚ አካላት በሀገር ውስጥ እና በውጭ ብድር የሚከናወኑ ፕሮጀክቶች አዋጭነታቸው ተገምግሞ ሲረጋገጥ ብቻ ተግባራዊ መደረግ አለባቸው::

## ክፍል አራት

## የፕሮጀክት የትግበራ እና ድህረ ትግበራ ውደቶችና መሰረታዊ መርሆዎች

### ፲፪. የፕሮጀክት ትግበራ፣ መከለስ፣ አፈፃፀም ክትትል እና ግምገማ ፤

፩/ ማንኛውም ፕሮጀክት ሲተገበር አካባቢያዊ፣ ሀገራዊና ዓለም አቀፋዊ ህጎችን፣ ስታንዳርዶችንና ቅደም ተከተሎችን ባማከለ መልኩ መሆን አለበት::

፪/ ከፕሮጀክት መደበኛ ክትትል በተጨማሪ ፕሮጀክቱ ከደረሰበት አፈፃፀም ደረጃ አኳያ በዋናነት የፕሮጀክቱ አፈፃፀም ፱ በሙቶ ወይም በመካከለኛ ዘመን እንዲሁም ፕሮጀክቱ ተጠናቆ ርክክብ በሚካሄድበት ወቅት መገምገም ይኖርበታል::

፫/ እንደ ፕሮጀክት ውስብስብነት እና የትግበራ መርኃ ግብር ርዝመት በአንዳንድ የክልል መንግስት ፕሮጀክቶች ላይ የመካከለኛ ዘመን ግምገማ ይዘት ያለው ተጨማሪ ግምገማ በፕሮጀክት ትግበራ ዘመን ሊከናወን ይችላል::

፬/ የፕሮጀክቱ ወሰን የተቀየረ ከሆነ፣ በፕሮጀክቱ ላይ ከቁጥጥር ውጭ በሆኑ የተፈጥሮና ሰው ሰራሽ ክስተቶች ምክንያት ፕሮጀክቱን መከለስ የሚያስገድድ ሁኔታ ከተፈጠረ የፕሮጀክት ክለሳ ሊፈቀድ ይችላል::

፭/ አንድ ፕሮጀክት በግዥና ንብረት አስተዳደር አዋጅ ቁጥር---------- (በአዲስ በሚዘጋጀዉ) መሰረት ክለሳ ማድረግ ከተፈቀደው መጠን በላይ የዋጋ ጭማሪ

የሚያስፈልገው ከሆነ ፕሮጀክቱ ተዘጋጅቶ በድጋሚ የአዋጭነት ግምገማ ተደርጎበት መከለስ ይኖርበታል፤

፮/ በዚህ አንቀፅ ንዑስ አንቀፅ (፭) መሰረት የክለሳ ጥያቄ ቀርቦበት በድጋሚ በሚደረግ የአዋጭነት ግምገማ መሰረት ተቀባይነት ያገኘ ፕሮጀክት ለውሳኔ ሰጭ አካላት ቀርቦ መፅደቅ አለበት፡፡

፲፫. የፕሮጀክት ርክክብ፣ የማጠቃለያ ግምገማ እና የሀብት ምዝገባ

የፕሮጀክት ርክክብ ሂደት ፕሮጀክቶች በተያዘላቸው የኮንትራት ውል መሰረት መከናወናቸውን በሚያረጋግጥ መልኩ መከናወን አለበት፡፡

**፲፬. ፕሮጀክት ወደ ምርት ወይም አገልግሎት ማስገባት እና ስለ ማስቀጠል**

፩/ ተጠናቆ ርክክብ የተደረገበት ፕሮጀክት ወደ ስራ ለማስገባት እና ለማስቀጠል የቅድመ ዝግጅት ስራዎች በታቀደ መልክ መከናወን አለባቸው፡፡

፪/ የክልሉ መንግስት አንድን ፕሮጀክት ወደ ምርት ወይም አገልግሎት ማስገባት የሚያስችል በጀት በወቅቱ የመመደብ ኃላፊነት አለበት፡፡

**፲፭. የፕሮጀክት ድህረ ግምገማ**

በተመረጡ ፕሮጀክቶች ላይ የፕሮጀክቶች ድህረ ትግበራ ግምገማ ፕሮጀክቶች ተጠናቀው ወደ ስራ ከገቡ ቢያንስ ከ፪ ዓመት ቢበዛ በ፲ ዓመት በማይበልጥ ጊዜ ውስጥ መከናወን አለበት፡፡

፲፮. የፕሮጀክት መረጃ አያያዝ እና አስተዳደር ማንኛውም ፕሮጀክት አስፈፃሚ አካል የሚከታተለውን ፕሮጀክት ከፅንሰ ሀሳብ ጀምሮ እስከ ትግበራ ድረስ ያለውን መረጃ በመደበኛነት ደህንነቱ በተረጋገጠ የመረጃ ቋት የመያዝ ሀላፊነት አለበት፡፡

## ክፍል አምስት

## በፕሮጀክት ዑደቶች ላይ የፕሮጀክት አስፈፃሚ አካላት ሥልጣንና ኃላፊነት

**፲፯. የወል ሥልጣንና ተግባራት**

በሌላ ህግ የተሰጣቸው ሥልጣንና ተግባር እንደተጠበቀ ሆኖ እያንዳንዱ የክልሉ መንግስት ፕሮጀክት አስፈፃሚ አካል፡-

፩/ በስራው መስክ ወይም በስሩ በሚገኝ ተቋም የመነጨ ፕሮጀክት ፅንሰ-ሀሳብ እና የአዋጭነት ጥናት በሚዘረጋ የአሰራር ስርዓት መሰረት አዘጋጅቶ ያቀርባል፤

፪/ የአዋጭነት ጥናት የተደረገበትን ፕሮጀክት በራሱ አቅም የአዋጭነት ግምገማ በማካሄድ ጥራቱን ያረጋግጣል::

፫/ የፕሮጀክት አዋጭነት ጥናት እንዲደረግበት ለተወሰነ አነስተኛ ፕሮጀክት በገለልተኛ አካል የአዋጭነት ግምገማ በማስደረግ የአዋጭነት ግምገማ ሪፖርት ለፕላንና ልማት ቢሮ ያቀርባል፤::

፬/ በህግ በተፈቀደው መጠን ውስጥ ላሉ ውሳኔ የተሰጠባቸውን ፕሮጀክቶች ክለሳ የሚያስፈልጋቸውን ክለሳ በማድረግ ለፕላንና ልማት ቢሮና ለፋይናንስ ቢሮ ለውሳኔ ያቀርባል፤ ሁለቱ ቢሮዎች በጋራ ዉሳኔ ይሰጣሉ፡፡

፭/ በህግ ከተፈቀደው በላይ ክለሳ ለሚጠይቅ ፕሮጀክት የክለሳ ጥያቄ በማዘጋጀት ለፕላንና ልማት ቢሮና ለፋይናንስ ቢሮ በጋራ ገምግመዉ ለርዕሰ መስተዳድር ለዉሳኔ ያቀርባል::

፮/ ለአዋጭነት ግምገማ የሚቀርብ እና ተግባራዊ እንዲሆን ውሳኔ የተሰጠበት ፕሮጀክት ከመተግበሩ በፊት የትግበራ ቅድመ ሁኔታዎች ማሟላቱን ያረጋግጣል::

፯/ ተመርጦ ቅደም ተከተል ለተያዘለት ፕሮጀክት የአዋጭነት ጥናትን መሰረት በማድረግ የፕሮጀክት ትግበራ እቅድ በማዘጋጀት ለምክረ ሀሳብ ለፕላንና ልማት ቢሮ ያቀርባል::

፰/ በፕሮጀክት ዝግጅት፤ አዋጭነት ግምገማ፤ ትግበራና ክትትል ዉደት በተሰጣቸው ስልጣን መሰረት፤

ሀ) የፕሮጀክት አስፈላጊ መጠቀሚያዎችና መገልገያዎች መኖራቸውን ያረጋግጣል፤ ይፈቅዳል፤ ይወስናል፤ ይገመግማል፤ ይቆጣጠራል::

ለ) የፕሮጀክት የአገልግሎት እና የመሰረተ ልማት ስታንዳርዶች ያወጣል፤ በስራ ላይ መዋላቸውን ያረጋግጣል::

፱/ በዓመታዊ በጀት ውስጥ ለተካተተ ፕሮጀክት በቅድም ተከተል ማስያዝ ወይም በበጀት በሚካተትበት ወቅት የቀረበውን የትግበራ እቅድ አሻሽሎ የመጨረሻ የሆነውን የትግበራ እቅድ የበጀት ዓመቱ በተጀመረ በመጀመሪያው ወር ለፕላንና ልማት ቢሮ ያቀርባል::

፲/ በስሩ ተግባራዊ እየተደረገ በሚገኝ ፕሮጀክት ላይ የመደበኛ ክትትል እና ግምገማ ያደርጋል፣ የፕሮጀክት አፈፃፀም ሪፖርት ለፕላንና ልማት ቢሮ እና ለፋይናንስ ቢሮ ያቀርባል፤

፲፩/ ከፍተኛ ወይም መካከለኛ ፕሮጀክትን በተመለከተ የሚመለከታቸውን ተቋማት በማሳተፍ በዋና ዋና የትግበራ ምዕራፎች የአፈፃፀም ግምገማ ያደርጋል::

፲፪/ በስሩ ወይም በተጠሪ ተቋማት ስር ያለ ፕሮጀክት ሲጠናቀቅ የማጠናቀቂያ ሪፖርት በማዘጋጀት ለፕላንና ልማት ቢሮ እና ለፋይናንስ ቢሮ ያቀርባል::

፲፫/ አንድን ፕሮጀክት በተገባለት ውል መሰረት የታለመለትን አላማና ውጤት በሚያሳካ መንገድ መጠናቀቁን አረጋግጦ ይረከባል፤ ፕሮጀክቱ ወደ ምርት ወይም አገልግሎት መስጠት እንዲገባ ያደርጋል፤

፲፬/ በስሩ የሚገኝ የፕሮጀክት ሀብትን ይመዘግባል፣ ለሚመለከተው የመንግሰት አካል ወቅታዊ የሆነ መረጃ ያቀርባል::

፲፭/ ተግባራዊ የተደረጉ ከፍተኛ እና መካከለኛ ፕሮጀክቶችን በተመለከተ እንደ አስፈላጊነቱ የድህረ ትግበራ ግምገማ ያከናውናል፣ በድህረ ትግበራ ግምገማ የተገኙ ግብዓቶችን በቀጣይ ለሚተገበሩ ፕሮጀክቶች ዝግጅት ጥቅም ላይ መዋዋላቸውን ያረጋግጣል፤

፲፮/ ፕሮጀክቶች ክልል ደረጃ በተሟላ ሁኔታ በመረጃ ቋት እንዲያዙ የፕሮጀክት አፈፃፀም መረጃዎች ለፕላንና ልማት ቢሮ ያቀርባል፤

፲፯/ በስሩ ወይም በተጠሪ ተቋማት ስር ያሉ ፕሮጀክቶችን በተመለከተ ውል በሚያዘጋጁበት ወይም በሚዋዋለበት ጊዜ ከህግ አንፃር በክልሉ ጠቅላይ ዓቃቤ ህግ ተገቢውን አስተያየትና ምክር እንዲሰጥበት ያደርጋል::

፲፰/ በሀገር ውስጥ እና በውጭ ብድር በክልል መንግስት ዋስትና የሚከናወኑ ፕሮጀክቶች በዚህ አዋጅ የተደነገጉትን የፕሮጀክቶች ዑደቶች ጠብቀው መዘጋጀታቸውን ተግባራዊ መደረጋቸውን ያረጋግጣል፡፡

፲፱/

## ፲፰. <u>የፕላን እና ል ማት ቢሮ ሥልጣንና ተግባር</u>

፩/ በፕሮጀክቶች አስፈፃሚ አካላት የሚቀርብ የፕሮጀክት ፅንሰ-ሀሳብ ይዘትን በመገምገም የመጀመሪያ ደረጃ የግምገማ ውሳኔ ይሰጣል::

፪/ በመካከለኛ እና ከፍተኛ ፕሮጀክቶች ላይ የገለልተኛ አዋጭነት ግምገማ ያደርጋል::

፫/ የአዋጭነት ጥናት እንዲከናወንበት በመጀመሪያ ደረጃ መረጣ ውሳኔ የተሰጠበት አነስተኛ ፕሮጀክት ላይ በፕሮጀክቶች አስፈፃሚ አካላት የቀረበው አዋጭነት ግምገማ ደረጃውን የጠበቀ መሆኑን ያረጋግጣል::

፬/ የአዋጭነት ግምገማ ተደርጎባቸው አዋጭነታቻው የተረጋገጡ አዳዲስ ፕሮጀክቶች ወደ ካፒታል በጀት እንዲገቡ የክልሉ ፕላንና ልማት ቢሮ ረዥምና መካከለኛ ልማት ዕቅድ መሰረት ይመርጣል፤ ቅደም ተከተል በማስያዝ ምክረ ሀሳብ ለክልሉ ርዕሰ መስተዳድርና ለፋይናንስ ቢሮ ያቀርባል::

፭/ በመካከለኛ እና የረዥም ዘመን የልማት ዕቅድ ክትትልና ግምገማ ማዕቀፍ በተመረጡ ስትራቴጂክ ፕሮጀክቶች ላይ ክትትልና ግምገማ ያደርጋል፣ በፕሮጀክት አፈፃፀም ላይ የታዩ ምርጥ ተሞክሮዎችን በመቀመር የልምድ ልውውጥ ያደርጋል፣ ተግባራዊ መደረጋቸውን ያረጋግጣል::

፮/ መካከለኛና ከፍተኛ ፕሮጀክቶች ሲከለሱ በሀግ ከተደነገገው በላይ በፕሮጀክቱ በጀት ላይ ለውጥ የሚያስከትሉ ሲሆን የአዋጭነት ግምገማ በማድረግ ምክረ ሀሳብ ለፋይናንስ ቢሮ ያቀርባል::

፯/ እንደ አስፈላጊነቱ የፕሮጀክት ዝግጅት፤ አዋጭነት ግምገማና ማፅደቅ፤ ትግበራ ሂደት የሚያስፈልጉ ሙያዊና ቴክኒካዊ ጉዳዮች ተሟልተው እንዲገኙ ሁኔታዎችን ያጠናል፤ ይወስናል፤ ያስተባብራል::

፰/ የፕሮጀክት ፅንሰ ሀሳብ፣ አዋጭነት ጥናት፣ አዋጭነት ግምገማ፣ የትግበራ ዕቅድ፣ አፈፃፀም ክትትልና ግምገማ፣ ክለሳ እና ድህረ ትግበራ ግምገማን በሚመለከት መመሪያዎች ያወጣል፤ በፕሮጀክት ኡደት ውስጥ መመሪያዎቹ በአግባቡ ተፈፃሚ መሆናቸውን ያረጋግጣል፤

፱/ ፕሮጀክቶችን የሚመለከቱ ማዕከላዊ የመረጃ ቋት የሚደራጁበትን፣ የሚጠናቀሩበትና የሚሰራጩበት ስርዓትና ይዘት ከፋይናንስ ቢሮ ጋር በመሆን ያዘጋጃል፤ ይወስናል፤ ተግባራዊነታቸውን ይከታተላል፡፡

፲/ ዋና ዋና የፕሮጀክቶች መረጃዎች ተደራሽ በሆኑ የመገናኛ አግባቦች ድህረ ገጾችን ጨምሮ ወቅታዊነታቸውን ጠብቀው ለህዝብ ይፋ እንዲሆን ያደርጋል::

፲፩/ በፕሮጀክቶች አስተዳደር እና አመራር ዙሪያ እንደ አስፈላጊነቱ የአቅም ግንባታ ተግባራትን ያከናውናል::

፲፪/ በመንግስትና በግል አጋርነት እንዲከናወኑ የታቀዱ ፕሮጀክቶች ወደ ዝግጅትና ትግበራ ሂደት ከመግባታቸው በፊት ከክልሉ የመካከለኛ እና የረዥም ጊዜ የልማት ዕቅዶች ጋር የተጣጣሙ መሆኑን ያረጋግጣል፤ ሆኖም በዚህ አግባብ የሚተገበሩ ፕሮጀክቶች መረጣ፣ የአዋጭነት ጥናት፣ ግምገማ፣ ውሳኔ አሰጣጥ እና ትግበራ በአዋጅ ቁጥር -------- (አዲስ በሚሻሻለዉ) መሰረት ተግባራዊ የሚደረግ ይሆናል፡፡

**፲፬. የፋይናንስ ቢሮ ሥልጣንና ተግባራት**

፩/ በፕሮጀክት ዕንሰ ሃሳቦች ላይ የመንግስት ፕሮጀክቶች ፋይናንስ ለማድረግ አቅም መኖሩን ለማረጋገጥ በፕላንና ልማት ቢሮ ለሚቀርብ ጥያቄ ምክረ ኃሳብ ወይም ውሳኔ ይሰጣል::

፪/ የፕላን እና ልማት ቢሮ በአዋጭነት ግምገማ አዋጭ ተብለው ለበጀት ዕጩ የሆኑ ፕሮጀክቶችን ለመምረጥ እና ቅደም-ተከተል ለማስያዝ እንዲችል የሀገሪቱን የፋይናንስ ሁኔታ፣ የብድር ጫና እና ሌሎች ማክሮ ኢኮኖሚ ሁኔታዎችን መሰረት በማድረግ ሙያዊ ምክር ይሰጣል::

፫/ ከፕላን እና ልማት ቢሮ የሚቀርብን የፕሮጀክቶች የቅደም ተከተል ምክረ ሀሳብና የትግበራ ዕቅድ መሰረት በማድረግ አዳዲስ ፕሮጀክቶች በጀት ውስጥ እንዲካተቱ ያደርጋል፣ በየደረጃው እንዲጸድቁ ይከታተላል::

፬/ በዚህ አንቀፅ ንዑስ አንቀፅ (፫) የተደነገገው እንደተጠበቀ ሆኖ በሚኖረው ተጨባጭ የፋይናንስ ሁኔታ አንፃር የፕሮጀክቶች የማሸጋሸግ ስራ ሊሰራ ይችላል::

፭/ ፕሮጀክቶች በረቂቅ ዓመታዊ በጀት በሚካተቱበት ወቅት የቀረበው የትግበራ እቅድ ከመጀመሪያ ደረጃ ክፍያ በፊት ተሻሽሎ የመጨረሻ የትግበራ እቅድ መቅረቡን ይገመግማል፤ ያረጋግጣል::

፮/ በህግ በተፈቀደው መጠን በፕሮጀክቶች አስፈፃሚ አካላት በፕሮጀክት ክለሳ ላይ የሚቀርብ ማሻሻያ ላይ ውሳኔ ይሰጣል::

፯/ በህግ ከተፈቀደው በላይ በፕሮጀክቶች አስፈፃሚ አካላት በሚቀርብ የመካከለኛ ወይም ከፍተኛ ፕሮጀክቶች በሚያቀርበዉ የዉሳኔ ሀሳብ መሰረት ተፈጻሚ ያደርጋል፡፡

፰/ ክልላዊ የፕሮጀክቶች ሀብት አመዘጋገብ መረጃ ቋት እንዲኖር ያደርጋል፤ በፕሮጀክቶች ባለቤቶች የሚያዙ የፕሮጀክቶች ሀብት ምዝገባ መረጃዎችን እንዲያዝ ያደርጋል፤

፲፩/ የመንግስት ፕሮጀክቶችን የፊዚካል እና የፋይናንስ አፈፃፀም መረጃ በማጠናከር በፕሮጀክቶች መረጃ ቋት ውስጥ እንዲገቡ ያደርጋል፤

፲፪/ የፕሮጀክቶች ርክክብ፣ ስራ ማስኬጃን፣ ጥገና እና ሀብት ምዝገባ ሂደት እና መርሆችን በተመለከተ መመሪያ ያወጣል፡፡

**፳. የከተማና መሰረተ ልማት ቢሮ ሥልጣንና ተግባር**

፩/ በኮንስትራክሽን ፕሮጀክት አስተዳደር መስክ ቴክኒካል ጥናቶችን ያከናውናል፤

፪/ ዘመናዊ የኮንስትራክሽን የፕሮጀክት አስተዳደር ሥርዓትን በተመለከተ ማንዋሎችን በማዘጋጀት ተደራሽ ያደርጋል፤ በስራ ላይ መዋላቸውን ያረጋግጣል፤ የአቅም ግንባታ ስራዎችን ያከናውናል፤

፫/ የኮንስትራክሽን ፕሮጀክቶች የዲዛይን ስታንደርድ ያወጣል፣ የአዋጭነት እና የዲዛይን ጥናት በኮንስትራክሽን ዲዛይን መሰረት መደረጉን ያረጋግጣል፣ ከኮንስትራክሽን ስታንዳርድ አኳያ ቁጥጥር ያደርጋል፤

፬/ የኮንስትራክሽን ፕሮጀክቶች ላይ የኮንስትራክሽን ኦዲት ያደርጋል፡፡

**፳፩. የክልሉ ግዥ እና ንብረት አስተዳደር ኤጀንሲ ስልጣንና ተግባር**

የፕሮጀክት ኮንትራክተር፣ አማካሪ፣ ግዥ፣ የጨረታ ዝግጅት፣ መረጣ እና ማፅደቅ አፈፃፀምን በተመለከተ፣ ማንዋሎች በማዘጋጀት ለሚመለከታቸው የፕሮጀክቶች አስፈፃሚ አካላት ተደራሽ ያደርጋል፣ በስራ ላይ መዋላቸውን ያረጋግጣል፤ ይቆጣጠራል፤ ይወስናል፡፡

፳፪. የክልሉ መንግስት የተቀናጀ የመሰረ ልማት የሚያስተባብር አካል የክልሉ መስተዳድር ምክር ቤት እንደአስፈላጊነቱ ልያቋቁም ይችላል፡፡

**፳፫/ የክልሉ ጠቅላይ ዓቃቤ ህግ ሥልጣንና ተግባራት**

የመንግስት ፕሮጀክቶች ፈፃሚ አካላት በስራቸው ያሉ ፕሮጀክቶችን በተመለከተ ውል በሚያዘጋጁበት ጊዜ ከህግ አንፃር ተገቢውን አስተያየትና ምክር ይሰጣል፣ የሕዝብና

የክልሉ ፕሮጀክቶች አስፈፃሚ አካላት ጥቅም ይጎዳል ብሎ ሲያምን የውል ዝግጅትና ድርድር ከተቋማቱ ጋር በመሆን ያደርጋል፤

**፳፬. በክልል መንግስት ፕሮጀክቶች ላይ የክልል መንግስት እና የዞኖች ግንኙነት**

የክልል መንግስት እና ዞኖች በክልል መንግስት ፕሮጀክቶች ላይ በሚከተሉት ጉዳዮች ላይ በትብብር ይሰራሉ፡-

፩/ ለፕሮጀክቶች መሬት ማቅረብ፤

፪/ በፕሮጀክቶች ምክንያት ለሚነሱ ማህበረሰቦች በአግባቡና በህግ መሰረት ካሣ መከፈሉን ማረጋገጥ፤

፫/ በፕሮጀክቶች ዝግጅት እና ትግበራ ሂደት የአካባቢው ማህበረሰብ ተሳታፊ መሆኑን ማረጋገጥ፤

፬/ ፕሮጀክቶች ትግበራ ሂደት በፕሮጀክቱና በህብረተሰቡ መካካል የሚነሱ አለመግባባቶችን መፍታት፤

፭/ በፕሮጀክት አፈፃፀም መረጃ መሰረት በፕሮጀክቱ አካባቢ ለሚኖሩ ማህበረሰቦች ስለፕሮጀክቶቹ ግንዛቤ ማስጨበጥ

## ክፍል ስድስት

## ልዩ ልዩ ድንጋጌዎች

**፳፭. ደንብ ስለማውጣት**

የክልል መስተዳድር ምክር ቤት ለአዋጁ አፈፃፀም የሚረዳ ደንብ ያወጣል፤ ፕላንና ልማት ቢሮ የወጣዉን ደንብ ተከትሎ መመሪያ ያወጣል፡፡

**፳፮. ተፈፃሚነት ስለማይኖራቸው ሕጎች**

ይህን አዋጅ የሚቃረን ማንኛውም ሕግ ወይም የአሰራር ልምድ በዚህ አዋጅ በተሸፈኑ ጉዳዮች ላይ ተፈፃሚ አይሆንም፤

**፳፯. የመሸጋገሪያ ድንጋጌ**

ይህ አዋጅ ከመፅናቱን በፊት ወደ ትግበራ የገባ ፕሮጀክት ሲሰራበት በነበረው ስርዓት መሰረት ፍፃሜ ያገኛል፡፡

**፳፰. አዋጁ የሚፀናበት ጊዜ**

ይህ አዋጅ በክልሉ ምክር ቤት ጸድቆ ከወጣበት ቀን ጀምሮ የፀና ይሆናል፡፡

ጥላሁን ከበደ

የደቡብ ኢትዮጵያ ክልል መንግስት ርዕሰ መስተዳድር